

Frank Bold

Advokáti

Praktické právní tipy k provozování energetické komunity

Anna Francová,
Stavební fórum, 15. dubna 2021

Osnova

Úvod

Současné možnosti

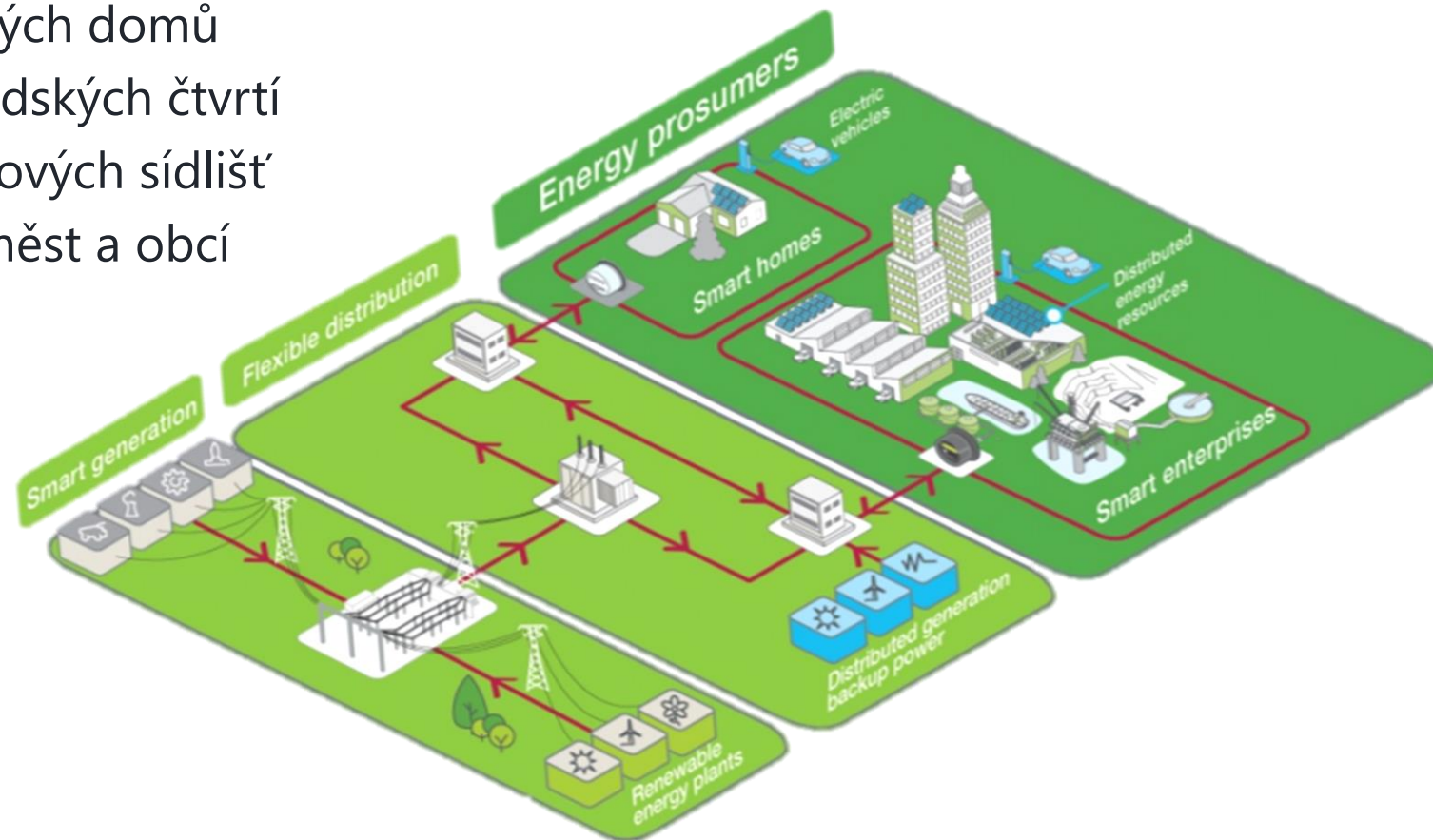
Možné modely fungování

Licence a finanční aspekty

Možnosti komunitní energetiky

Komunitní energetika může být vytvořena na úrovni:

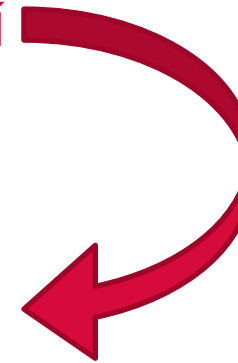
- bytových domů
- susedských čtvrtí
- panelových sídlišť
- celý měšť a obcí

Novela energetického zákona

- ve fázi věcného záměru
- transponuje směrnice EU
- upravuje podobu **ENERGETICKÝCH SPOLEČENSTVÍ**

Právní forma

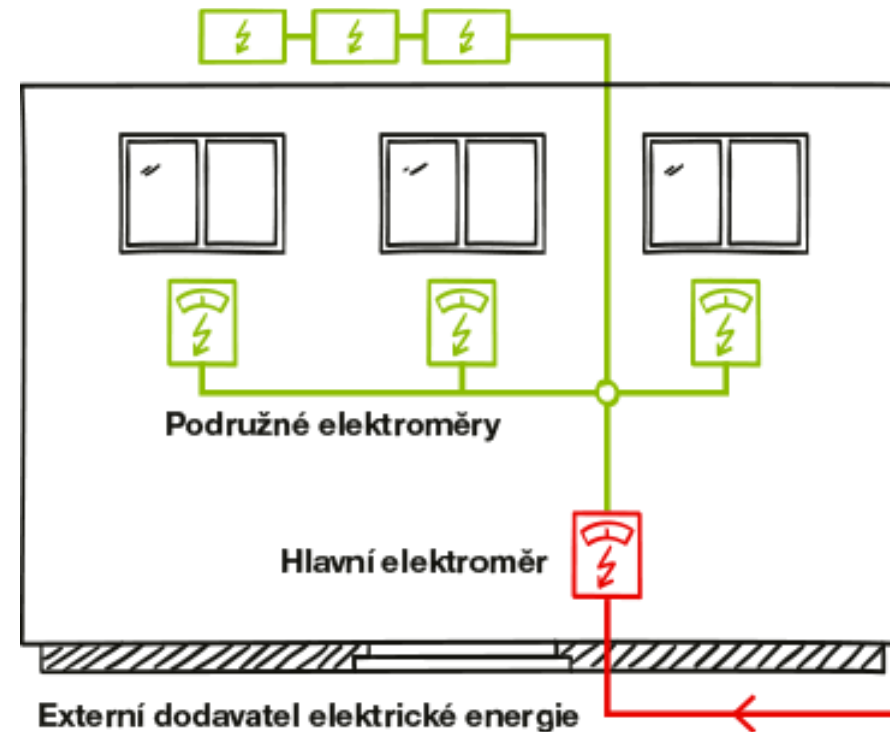
- libovolná při splnění dalších podmínek:
  - ✓ primárním účelem takové právnické osoby **nesmí být tvorba zisku**, ale uspokojování environmentálních, hospodářských nebo sociálních potřeb svých členů
  - ✓ další podmínkou je **otevřenost a dobrovolnost členství** v dané právnické osobě

Současné možnosti

Současné provozní modely (zdroj + spotřeba)

INDIVIDUÁLNÍ/SPOLEČNÉ ODBĚRNÉ MÍSTO

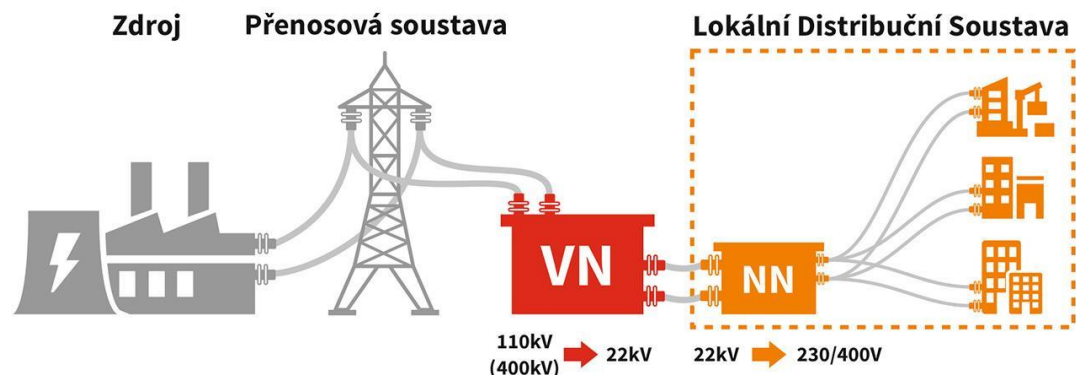
- zdroj je zapojen v jednom odběrném místě, ze kterého je případně napájeno více odběratelů (jeden fakturační elektroměr a několik podružných)

Zdroj obrázku: <http://www.cezbytovedomy.cz/slouceni-odbemych-mist-elektriny/>

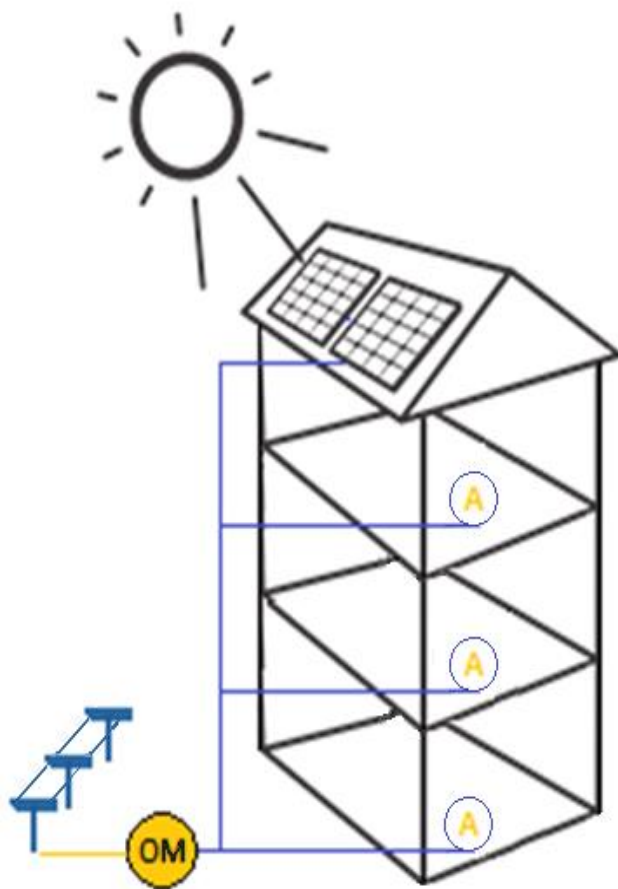
Lokální distribuční soustava

- je možné vytvořit také větší celek v podobě lokální distribuční soustavy (LDS)
- jejím prostřednictvím se **vícero koncových odběratelů připojí k nadřazené regionální distribuční soustavě přes jeden připojovací bod**
- užití zejména v komerčních a obytných zónách, obchodních centrech nebo průmyslových areálech
- pro provoz LDS je nutná **licence na distribuci elektřiny od ERÚ**
- ve věcném návrhu energetického zákona se s ní počítá
- přináší další úspory

Dodávky přímým vedením

= vedení elektřiny
spojující

výrobnu elektřiny, která není
připojena k přenosové nebo k
distribuční soustavě

a

místo odběru elektřiny, které není
elektricky propojeno s přenosovou
nebo s distribuční soustavou

NEBO

zabezpečuje **přímé zásobování
vlastních provozoven výrobce
elektřiny**, jeho ovládaných
společností nebo zákazníků

a

= elektrické vedení, které

**není vlastněno provozovatelem
přenosové soustavy ani
provozovatelem distribuční
soustavy**

Výrobce, obchodník nebo zákazník

- oprávnění používat přímé vedení spadá pod **práva výrobce**

§ 23 odst. 1 písm. b) energetického zákona

„výrobce elektřiny má právo dodávat elektřinu vyrobenou v jím provozované výrobně elektřiny ostatním účastníkům trhu s elektřinou nebo do jiných států prostřednictvím přenosové soustavy nebo distribuční soustavy, nebo **přímým vedením“**

- **není potřeba licence na obchod ani distribuci elektřiny**
- zákazník, tj. provozovatel FVE bez licence, nemůže prodávat elektřinu jiným účastníkům trhu přímým vedením, neboť ji musí využívat pro vlastní spotřebu
- tzv. zimní balíček EU počítá se změnou

Výhody dodávek přímým vedením

- není potřeba licence na distribuci elektřiny
- k dodávkám se neuzavírá smlouva s obchodníkem s elektřinou
- na dodávky elektřiny vyrobené a spotřebované díky přímému vedení se nevztahují regulované složky ceny elektřiny

→ výrobce má z dodávek vyšší tržby

→ zákazník kupuje elektřinu za nižší ceny

Základní předpoklady

1. budova či areál, který má být zásobován elektřinou přímým vedením je připojen prostřednictvím **jediného odběrného místa**
2. výrobná elektřiny, z níž mají být dodávky realizovány, je provozována **držitelem licence na výrobu elektřiny**
3. výrobce elektřiny je **vlastníkem přímého vedení nebo k němu má uživatelská práva**

Příklady využití

- FVE v bytovém domě pro dodávky elektřiny vlastníkům bytových jednotek
- FVE v rámci průmyslové zóny pro dodávky elektřiny jednotlivým provozům

Lze i jinak

ANO, ALE...

komunitní energetika, která by se neomezovala na společné odběrné místo a nevyužívala jen přímé vedení, nebo lokální distribuční soustavu, vyžaduje v současnosti **licenci na obchod**

TO JE V SOUČASNOSTI NEJVĚTŠÍ PŘEKÁŽKA

Možné modely fungování

Možné modely fungování

Společný základ:

Celý jeden bytový dům / více bytových domů / průmyslový komplex bude připojen do distribuční soustavy přes jedno (1) odběrné místo.

Modely odpovídají na otázky:

- **kdo bude vlastnit FVE?**
- **kdo bude provozovat FVE?**
- **jaké budou smluvní vztahy?**

A) Ústřední jednotka = SVJ

vlastníkem a provozovatelem FVE a sdruženého odběrného místa	SVJ
výrobcem i odběratelem vlastní elektřiny	SVJ
dodávky vlastníkům bytových jednotek	bezplatně
vlastníci bytových jednotek	platby do fondu SVJ (náklady na výstavbu a správu FVE)
spotřeba:	1) společné prostory 2) bytové jednotky 3) předání do distribuční soustavy
v případě nedostatku elektřiny z FVE	odběr z distribuční soustavy přes sdružené odběrné místo

A) Ústřední jednotka = SVJ

SVJ = právnická osoba založená za účelem zajišťování správy domu a pozemku a způsobilá při naplňování svého účelu nabývat práva a zavazovat se k povinnostem

SVJ nesmí podnikat ani se přímo či nepřímo podílet na podnikání nebo jiné činnosti podnikatelů nebo být jejich společníkem nebo členem.

Možný problém:

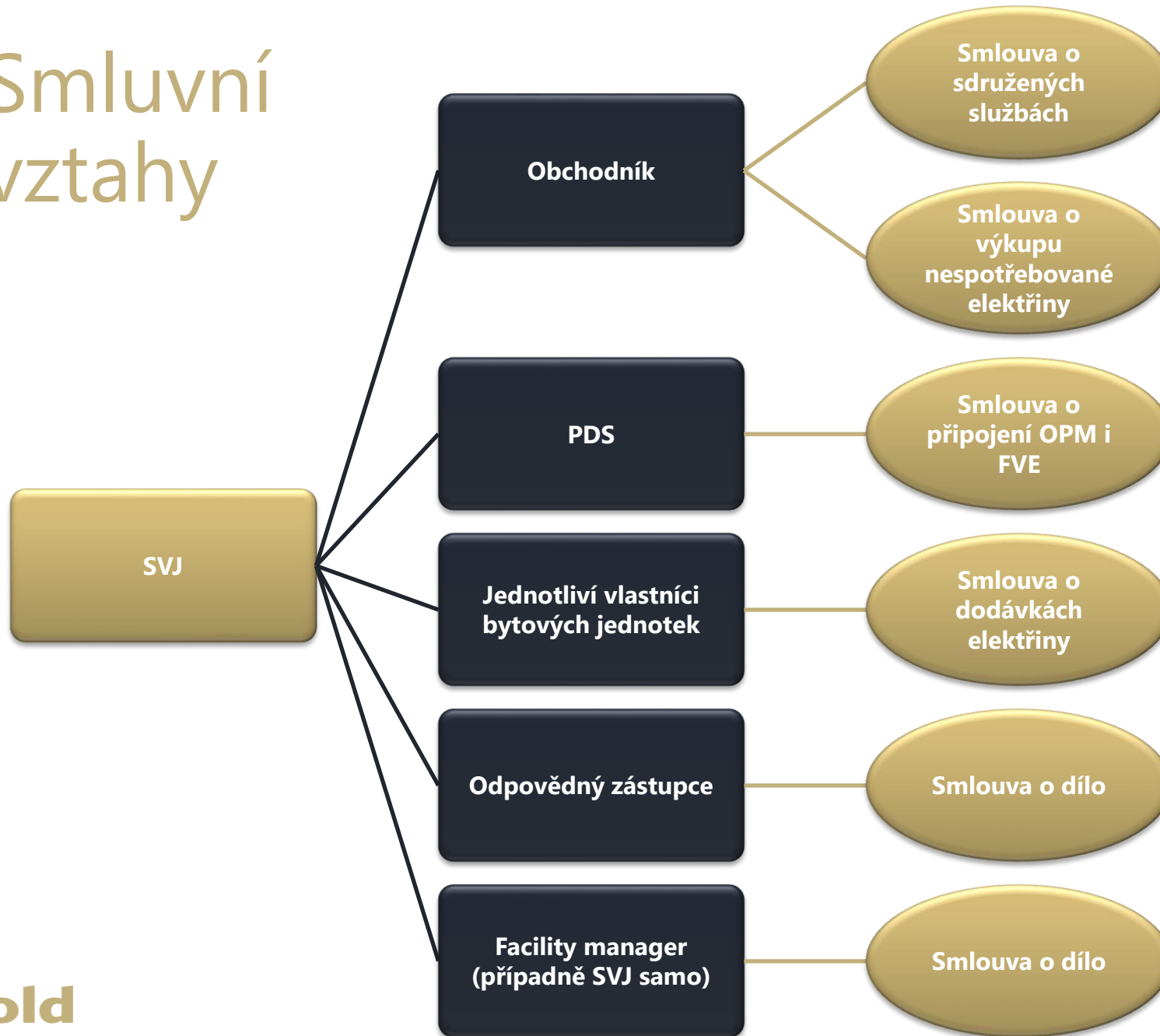
při výkonu FVE nad 10kW (větší než mikrozdroj) jde o licencovanou činnost vnímanou jako podnikatelská + nespotřebovaná elektřina se prodává obchodníkovi s elektřinou

ALE...

podnikání = činnost samostatná, vykonávaná na vlastní účet a odpovědnost, výdělečná, vykonávaná živnostenským nebo obdobným způsobem, se záměrem činit tak soustavně a **za účelem dosažení zisku.**

- prodej přebytku elektřiny je pouze vedlejším efektem primárního účelu dodávání elektřiny do bytového domu, a to za účelem fungování celého systému

Smluvní vztahy

B) Ústřední jednotka = jiný subjekt

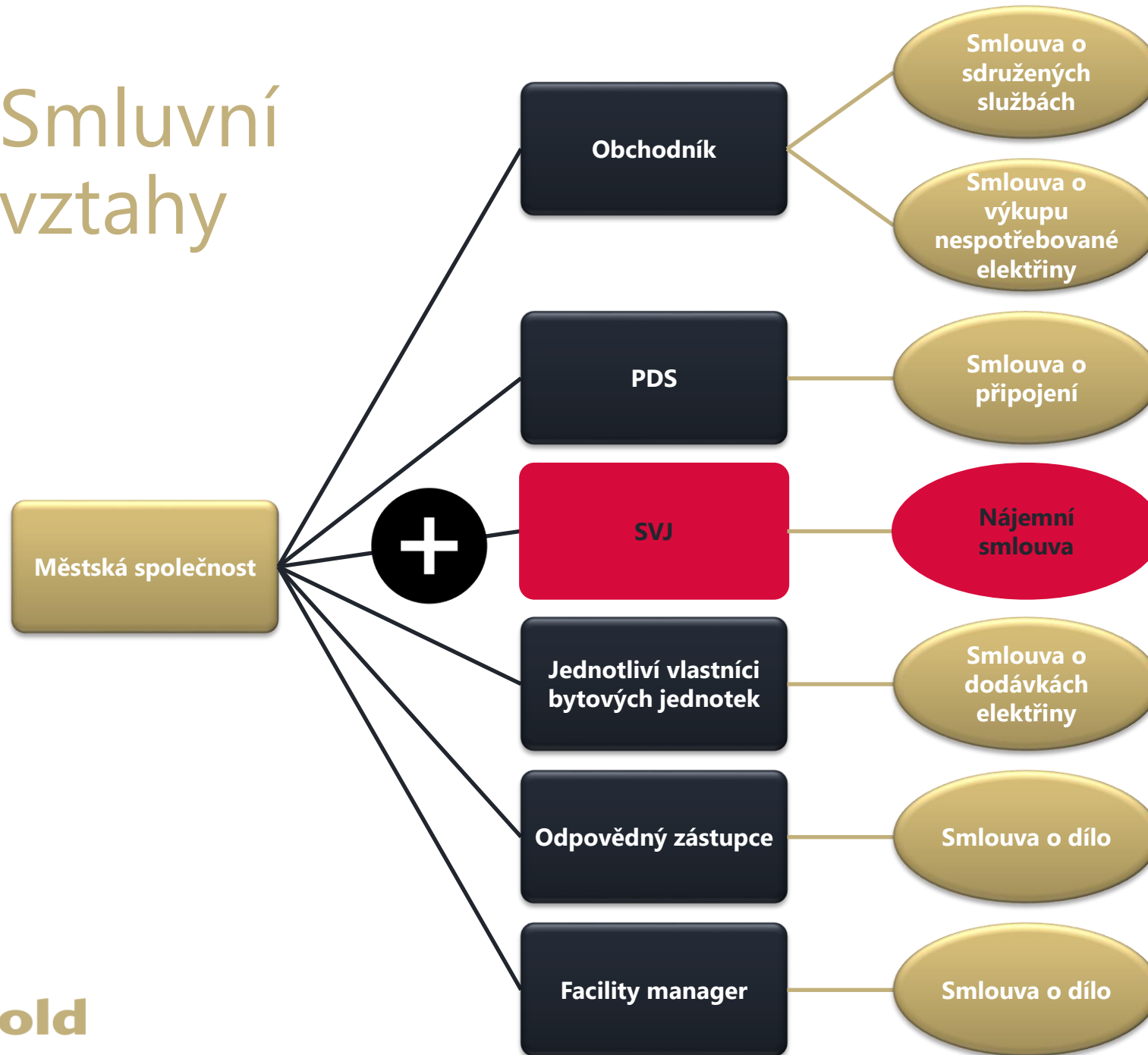
vlastníkem i provozovatelem FVE a sdruženého odběrného místa je **osoba odlišná od SVJ**

jiný subjekt = např. obec nebo městská společnost

Rozdíly:

- jiný subjekt může být oprávněný podnikat a prodávat elektřinu vyrobenou ve FVE i za tržní cenu
- lze tak využít platby za dodanou elektřinu na úhradu nákladů na správu FVE a sdruženého místa a zároveň například na úhradu úvěru
- nutné přizpůsobit i smluvní vztahy (viz dále)

Smluvní vztahy

C) Kombinace subjektů

- vlastník a provozovatel výroby odlišný od vlastníka a provozovatele odběrného místa

Je to možné? - Ano, držitelem licence na výrobu nemusí být vlastník výroby, musí ale k žádosti o vydání licence na výrobu elektřiny připojit souhlas vlastníka výroby.

Nevýhody:

-administrativně náročné s ohledem na uzavření energetických smluv (o připojení výroby k distribuční soustavě, o výkupu elektřiny, o dodávkách elektřiny)

-smlouvy by musely být třístranné (PDS, provozovatel odběrného místa, provozovatel výroby)

C) Kombinace subjektů - příklad

vlastníkem a provozovatelem FVE a sdruženého odběrného místa	podnikající právnická osoba (např. městská společnost)
provozovatel budovy	vlastník nebo SVJ
vyrobená elektřina	přeúčtována vlastníkovi nebo SVJ
přebytky elektřiny	přeúčtovány obchodníkovi s elektřinou
příjmy z provozu FVE	a) platby provozovatele domu za elektřinu vyrobenou ve FVE a spotřebovanou v domě b) platby obchodníka s elektřinou za přebytky elektřiny vyrobené ve FVE
výdaje	splátky úvěru na výstavbu FVE, provozní výdaje (servis, revize), náklady na přeúčtování dodané elektřiny apod

Porovnání dodávek z DS a kombinací FVE a DS

Dodávky z distribuční soustavy	Kombinace FVE - DS
Bez možnosti ovlivnit cenu – neustálé zdražování ceny elektřiny v posledních letech	Finanční úspora <ul style="list-style-type: none"> - snížení nákladů na elektřinu (zejména po splacení vstupních investičních výdajů) - možnost dotací a podpory
Závislost na dodávkách z DS	Decentralizace a částečná nezávislost na dodávkách z DS
Elektrický mix obchodníka (PDS) – neobnovitelné i obnovitelné zdroje	Vyšší podíl obnovitelných zdrojů
Bez přidané hodnoty	Přidané hodnoty: <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj k trvalé udržitelnosti - edukativní funkce
Nižší administrativní zátěž <ul style="list-style-type: none"> - stávající smluvní zajištění 	Vyšší administrativní zátěž na počátku projektu <ul style="list-style-type: none"> - nutnost nového smluvního zajištění - licence na výrobu elektřiny (v určitých případech) - povinnosti výrobce dle EZ - informační povinnosti na internetových stránkách výrobce
Bez nutnosti technických změn	Nutnost technických změn <ul style="list-style-type: none"> - zřízení sdruženého odběrného místa - instalace podružných elektroměrů

Licence a finanční aspekty

Vliv výkonu

Licence na výrobu elektřiny

- instalovaný výkon FVE do 10 kW nevyžaduje, aby si vlastník obstaral licenci na výrobu elektřiny
- instalovaný výkon FVE nad 10 kW – nutná licence na výrobu elektřiny
  - + FVE nad 20 kW - zajištění odpovědného zástupce
- **Registrace u operátora trhu s elektřinou** (§ 17 odst. 9 vyhlášky č. 408/2015 Sb.)
- u FVE do 10 kW není nutná registrace a každoměsíční vykazování
- u FVE s výkonem nad 10 kW je registrace i vykazování nezbytné
- **Licence na distribuci elektřiny a licence na obchod s elektřinou**
- není potřeba, pokud dodávky probíhají prostřednictvím tzv. přímého vedení bez využití distribuční soustavy

Pravidla účtování dodávek

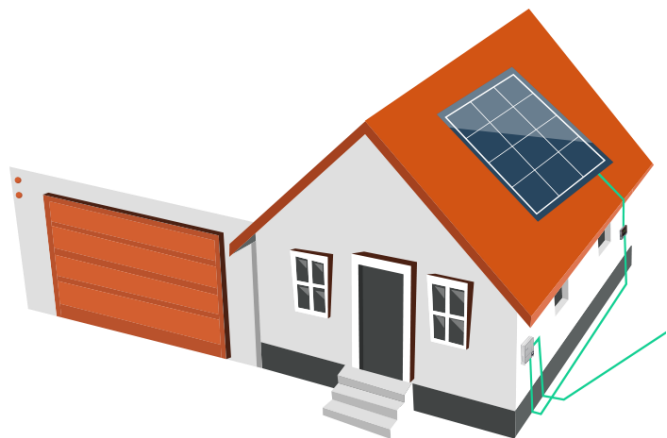
Dodávky z FVE

- dodávky jsou realizovány **na základě smlouvy o dodávkách** uzavřené mezi výrobcem a odběratelem (zákazníkem)
- výrobce elektřiny musí při dodávkách plnit obdobné povinnosti jako obchodník s elektřinou včetně pravidel pro ochranu spotřebitele
- **cena za dodávky nezahrnuje regulované složky** a závisí na dohodě smluvních stran

Dodávky ze sítě

- **výrobce vystupuje jako zákazník ve vztahu k obchodníkovi s elektřinou**, prostřednictvím něhož odebírá elektřinu z distribuční soustavy
- výrobce v pozici zákazníka **může rozúčtovat elektřinu mezi jednotlivé odběratele** na základě dohody či údajů z podružných elektroměrů

Jak je to s daní z elektřiny?

do 30 kW
elektřina osvobozená od daně

nad 30 kW
vzniká povinnost daň přiznat a zaplatit

Možnosti financování

- emise dluhopisů
- peer-to-peer půjčka
- crowdfunding

Modernizační fond

- z fondu bude v letech 2021-2030 vyplaceno 120-150 miliard korun formou investiční podpory

Ministerstvo se rozhodlo podpořit energetické komunity nejméně ze všech programů.

Vyčlenilo na ně jen 2,3 miliard korun (jen 230 mil. korun ročně), tedy 1,5 % z fondu

Výši vyčleněných prostředků jsme s dalšími subjekty připomínkovali. Může se změnit.

Možnosti zapojení investorů

- Společnost s ručením omezeným
- Akciová společnost
- Družstvo
- Svěřenecký fond

CSOP = Consumer Stock Ownership Plan

Frank Bold Advokáti

Anna Francová

anna.francova@fbadvokati.cz

www.fbadvokati.cz

